

at udparcellere alle disse Sandflugtsstrækninger, at tillægge Enhver sin Lod deri, og lignede saaledes den Byrde, at kæmpe imod Sandflugten paa de vedkommende Lodseier, et Princip, som kunde synes ganske rigtigt, naar man havde den faste Overbeviisning, at de Foranstaltninger, som ved Forordningen vare truffne, for at blive Herre over Sandflugten, vare hensigtsmæssige, og at vedkommende Lodseiere altsaa i Tiden vilde vinde ved de Byrder, de havde underkastet sig. Som bekendt ere de Foranstaltninger, som dengang bleve paabudne, blevne gennemførte til et heldigt Resultat paa flere Steder, nemlig ved mange Indsande rundt om i Landet og i enkelte Districter, hvor Eiendommene hørte til Kronen, baade i Sjælland og paa Bornholm; Formaalet opnaaedes, Sandflugten er dæmpet, og Eiendommene have faaet, om ikke en særdeles betydelig, saa dog en vis Værdie. Men ganske anderledes stiller Forholdet sig i den betydelige Klitstrækning, som strækker sig fra Blaamandsbug til Skagen, saavel som paa Læsø og Anholt, hvor lignende Naturforhold finde Sted; der have de Foranstaltninger, som hidtil ere truffne, idethøjeste ført til at udsætte Sandflugtens Fremtrængen videre, end Tilfældet vilde have været, hvis disse Foranstaltninger ikke vare blevne truffne, men at blive Herre over Sandflugten er paa ingen Maade lykkelig. Bestandigen fordres de samme Omkostninger, og Sandflugten rykker dog, efter hvad man maa antage, ustandselig fremad, men vistnok langsommere, end hvis man slet ikke havde gjort noget for at standse den. Det er derfor ikke forunderligt, at man oftere vender tilbage til det Spørgsmaal, om det System, som man i 1792 grundlagde, ogsaa med Nytte kan anvendes paa disse Klitstrækninger; det forholder sig ogsaa saa, at man, uagtet dette Spørgsmaal oftere har været opfattet, dog ikke er afvejen fra Systemet; thi hvad der skete ved Placaten af 6te Marts 1838 var kun en nærmere Modification af dette System, men ikke nogen Ophævelse deraf. Det var nemlig i Forordningen af 1792 fastsat, at foruden det væsentligste Arbejde, som skulde paalægges Lodseierne, skulde ogsaa, forsaavidt disse ikke alene magtede at udføre Foranstaltningen, Bistand ydes af de tilgrændsende

Sogne, de saakaldte Hjælpefogne, og det, udenat der var fastsat nogen bestemt Grændse for, hvor langt man skulde gaae ind i Landet for at tage disse Hjælpefogne med. Denne Grændse blev fastsat ved Placaten af 6te Marts 1838, der bestemte, at man ikke maatte medtage Hjælpefogne, som laa i længere Afstand end 3 Mil. fra Klitstredet, og ad Kjøreveien 3½ Mil. Forøvrigt drager denne Placat en Udskillelse, idet dens almindelige Bestemmelse kun ere anvendelige paa Hjørring, Thisted, Ringkjøbing og Ribe Amt, men lignende Foranstaltninger skulde kun træffes i saadanne Amt, hvor Sandflugten var af nogen særdeles Betydning. I samme Placat blev det ligeledes fastsat, at det organiserede Tilsyn, saavel med den almindelige Plan for det hele Arbejde, som med Hjælpefognenes Bistand, skulde ordnes ved et Regulativ, samt at Arbejdet for det enkelte Aar skulde ordnes af vedkommende Sandflugtscommissair i Forening med tvende dertil udnævnte paalidelige og sagkyndige Mænd. — De Klager, som efterhaanden ere fremkomne, og som ogsaa nu ere fremsatte, turde imidlertid ikke være ganske begrundede. Saaledes som Sagen nu staaer, kan man virkelig paa ingen Maade sige, at det er en Hartkornsbyrde, der hviler paa den enkelte Lodseier, istedetfor paa Staten; hvis den Grundsatning er rigtig, som Lovgivningen gaaer ud fra, nemlig, at det er muligt at blive Herre over Sandflugten, og at Foranstaltningerne ere truffne til Lodseiernes Bedste, saa er det aabendbart, at Arbejdet er fæet i deres egen Interesse, og det er altsaa ikke et Bidrag til Staten, som afordres de Vedkommende, men det er Betaling for et Arbejde for dem selv. Hvad nu Hjælpefognene angaaer, saa er det allerede indlysende, at de Sogne, som ligge nærmest Sandflugten, ere meest truede ved dens Fremfriten, og der er altsaa større Opfordring for dem til at deeltage i Byrden. Naar Byrden er bleven opgivet til at udgjøre omtrent 3 Rbd. pr. Lønde Hartkorn i de Sogne, som have Klitter, saa stemmer dette med de Angivelser, som foreligge Ministeriet, ifølge hvilke den paa ikke faa Steder er opgivet til det samme Beløb; derimod er Byrden paa Hjælpefognene, hvorover der har været fort saa mange Klager, betyde-